

На сваім месцы

Простая формула настаўніцкага шчасця

...«Хадземце, у нас ёсць паўгадзіны, пасля пабягу на ўрок працы ў восьмым класе», — з усмешкай сустракае мяне Аляксей МАКЕЕЎ. Педагогам-арганізатарам у гімназіі гарпасёлка Акцябрскі, што на Гомельшчыне, ён працуе другі год. Месца размеркавання малады спецыяліст успрыняў з аптымізмам, з асаблівасцямі навучання асвоіўся хутка. «Якая розніца, дзе станавіцца прафесіяналам? Усюды патрэбны добрыя людзі», — дадае суразмоўнік.

Сам хлопец з вёскі Глазаўка Буда-Кашалёўскага раёна. Вывучыўся на сувязіста ў Гомельскім прафесіянальна-тэхнічным вучылішчы, пасля — на настаўніка ў Мазырскім педагогічным універсітэце імя Шамякіна. Спецыяльнасць абраў сур'езную — «Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны».

— Па заканчэнні вучобы ўсім студэнтам паведамлілі, куды іх размяркуюць. Мне сказалі: «Едзеш у Акцябрскі», я адказаў: «З радасцю!» Гісторыкаў у раёне хапала, а

вось педагогі-арганізатары былі ў дэфіцыце. Мяне не спалохала змена дзейнасці, я лёгкі на пад'ём. Да таго ж са школьных гадоў часта ўдзельнічаў у розных конкурсах, арганізоўваў мерапрыемствы, выступаву на сцэне. Таму было цікава: ці змагу здзівіць вучню сваімі ідэямі, ці спадабаюцца яны калегам-настаўнікам?

Робочы дзень Аляксея пачынаецца ў 8 гадзін раніцы і заканчва-

ецца ў 8 вечара. У абавязкі маладога спецыяліста ўваходзіць як арганізацыйная дзейнасць, так і правядзенне ўрокаў, спартыўных секцый. Вольнага часу застаецца няшмат, але педагога гэта не бянтэжыць:

— У школе мяне называюць актывістам, здзіўляюцца, як я ўсё паспяваю. А мне падабаецца нешта прыдумляць для дзяцей, займацца разам спортам. Калі я толькі прыехаў у раён, арганізаваў школьную суполку па інтэрэсах «Што? Дзе? Калі?», летась на спаборніцтвах мы атрымалі ў Гомелі дыплом другой ступені. Да таго ж я з'яўляюся першым сакратаром пярвочнай арганізацыі БРСМ. Лічу, што гэтым паказваю добры прыклад моладзі. У найбліжэйшых планах — стварыць для школьнікаў гурток тэатральнага майстэрства. Мяне гэта ідэя вельмі захапляе.

Яшчэ падчас знаёмства з Аляксеем было бачна, што выглядае ён маладзёй за свой узрост.

— Ці былі выпадкі, калі школьнікі прымалі вас за «свайго», звярталіся не на «вы»?

— Так. Дарэчы, у маёй сям'і ўсе выглядаюць значна маладзёйшымі, чым ёсць на самай справе. Таму, калі толькі прыйшоў у гімназію, чуў у дачыненні да сябе ад школьнікаў «ты». Але я заўсёды прадстаўляўся, і размова пачыналася ў іншым рэчышчы. Я на дзяцей не крыўджуся.

Суразмоўнік прызнаецца, што часам яму не хапае настойлівасці. Напрыклад, калі трэба ўгаворваць вучню пайсці на нейкае мерапрыемства ў пазашкольныя гадзіны. Не ўмее і хваліць сябе, да работы ставіцца крытычна: аналізуе, што атрымалася, што не, перажывае, па магчымасці намагаецца перарабіць тое, што лічыць не ідэальным.

Дарэчы, сваю малую радзіму — Глазаўку — педагог наведвае не часта. «Бацькі нават жартуюць, што калі я і ажанюся, то толькі са сваёй прафесіяй». Настаўнік дзеліцца, што самае складанае ў яго працы — уставаць рана, а самае прыемнае — узаемадзейнічаць з людзьмі. У свабодныя гадзіны ён іграе на гітары, удзельнічае ў фальклорным народным ансамблі,

перамагае ў рэспубліканскіх і міжнародных конкурсах.

— Нядаўна прымаў удзел у беларуска-расійскім «Мы адзіныя». Трэба было размясціць у сацсетцы фотаздымак з месцам, з якім звязаныя цёплыя ўспаміны. Я абраў сваё любімае — бераг Прыпяці. Калі даведаўся, што менавіта гэтае фота набрала найбольшую колькасць «лайкаў» і я пераможца, — здзівіўся. Але было прыемна.

Цікава даведацца, што на пачатку адпрацоўкі Аляксей быў упэўнены: пасля яе заканчэння адразу звольніцца і паедзе ў іншы горад. Але цяпер у яго іншае меркаванне:

— Працаваць у гарпасёлку — гэта крута! Добры калектыў, добрыя дзеці... Што яшчэ для шчасця трэба? Адзіны мінус: мала забаў, даводзіцца самому нешта прыдумляць. Мне камфортна тут жыць, бо ў вёсцы вельмі спакойна, а ў сталіцы — шумна. Не месца ўпрыгожвае чалавека, а чалавек месца.

Дар'я ШЛАПАКОВА,
студэнтка IV курса факультэта
журналістыкі БДУ.
Мінск — Акцябрскі — Мінск.

ГАЮЧАЯ МОЦ РОДНАГА СЛОВА

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.
«ЧЗ».)

— Хапае на гэта часу? — пытаюся. — Бо, як мне падаецца, хвілін на прыём аднаго пацыента адведзена мала.

— Лепш да мяне трапіць менш хворых, але яны атрымаюць якаснае лячэнне. Астатнія прыйдуць у іншыя дні. Прымаць дзеля «птушакі» я не буду, — тлумачыць хірург.

«Неабходна разумець, што чалавек сам нясе адказнасць за сваё здароўе. Ад нас, медыкаў, тут залежыць толькі пяць працэнтаў».

Ён працуе ў дзве змены. Першая — з 8 гадзін раніцы да 14 — прыём пацыентаў. Пасля абеду хірург наведвае хворых па месцы жыхарства, афармляе рабочую дакументацыю. Другая — з 14 да 20 гадзін. Падчас яе раніца таксама занятая справамі паліклінікі. Выхадныя дні — нядзеля і тры суботы. Адна субота на месца — дзяжурства. «Я жыву побач, таму мяне такі графік задавальняе».

— Спачатку хваляваўся, што калі прыйду працаваць у паліклініку, то не буду развівацца як спецыяліст. Памыляўся, — прызнаецца Дзмітрый. — Тут шмат магчымасцяў расці прафесійна. Загадчыца аддзялення, дарэчы, з'яўляецца маім «мясцовым настаўнікам». Увогуле, старэйшыя калегі заўсёды гатовы дапамагчы наваспечанаму спецыялісту.

Інтэрнатуру Дзмітрый праходзіў таксама на базе гэтай паліклінікі. За год, як прызна-

ецца хлопец, ён зразумеў, што «больш за ўсё маладому ўрачу не хапае практыкі».

«Важна, што ты гаворыш і як ставішся да пацыентаў»

— Як наведвальнікі рэагуюць на тое, што іх будзе лячыць малады ўрач? — цікаўлюся. — Гаворка ж ідзе пра здароўе, а часам і пра жыццё...

— Дастаткова крыху адпусціць бараду — і табе ўжо не 25, а 29—30 гадоў, — жартуе Дзмітрый. — Плюс першая змена заўсёды да-

Таму на цяперашні момант мяне ўсё задавальняе. Сысці працаваць у прыватны цэнтр, дзе, як кажуць, плацяць больш, змагу толькі пасля атрымання першай ці вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі. Такія правілы. Наступныя дзесяць гадоў дакладна нікуды не збіраюся.

Малады хірург не да канца разумее шматлікія і вечныя нападкі пацыентаў наконт работы дзяржаўных устаноў аховы здароўя:

— Калі ў вас ёсць магчымасць параўнаць з медыцынай у іншых краінах, тады прэтэнзіі быць не павінна. У Германіі, напрыклад, да

дае ўзросту: не выспаўся, сінякі пад вачыма. Насамрэч такое пытанне ўнікае рэдка. Людзям важна, што ты гаворыш і як да іх ставішся. Усё астатняе — дробязі.

На пытанне пра зарплату маладога спецыяліста Дзмітрый, як і на працягу ўсёй нашай гутаркі, адказвае з гумарам:

— Пры нашым фінансаванні аховы здароўя я не магу разлічваць на большае.

узкага спецыяліста трапіць амаль немагчыма: недахоп кадраў. Запіс ідзе на паўгода наперад.

«Рацыяналізацыя часу, работа ў камандзе і давер»

— Як вы лічыце, чаму Зямля круціцца, а людзі з яе не падаюць?! Таму што яны прымацаваны да палікліні-

Медыкаў у сям'і Дзмітрыя няма. Ён кажа, што прафесія заўсёды прыцягвала дапамагаць.

кі! — жартуе Дзмітрый. — Здароўе — гэта інвестыцыі. І перш за ўсё не фінансавыя, а ментальныя. Неабходна разумець, што чалавек сам нясе адказнасць за сваё здароўе. Ад нас, медыкаў, тут залежыць толькі пяць працэнтаў. Усё астатняе — гэта як паводзяць сябе людзі, як харчуюцца, як мысляць і, канешне ж, генетыка.

Дзмітрый кажа, што па статыстыцы мы, на жаль, сталі менш рухацца.

— Я, напрыклад, бегаю. А яшчэ танцую. Кірунак — вог. Дагэтуль танцаваў у ансамблі народнага танца «Чабарок». Але зараз мяне цікавіць менавіта пластыка. Увогуле танец — гэта цудоўная магчымасць падтрымаць

суставы і мышцы ў добрым стане, своеасабліва прафілактыка хвароб Альцгеймера і Паркінсона, — расказвае Дзмітрый.

Час ад часу суразмоўнік яшчэ і спявае, іграе на гітары, фартэпіяна. На канцэрце да Дня маці, які зладзілі супрацоўнікі паліклінікі, ён «прымусіў» заспяваць і сваіх калег:

— Мы выконвалі «Купалінку». Усім спадабалася. Канешне, нехта саромеўся. Але, як казала мая бабуля, калі ты спяваеш у хоры, цябе не так чутна і ад гэтага не так страшна. Дарэчы, ігра на музычных інструментах станюча ўплывае на матарыку пальцаў падчас правядзення аперацый.

Хлопец выдатна ведае англійскую мову. Падчас Параалімпійскіх гульняў у Сочы працаваў медыцынскім перакладчыкам. Зараз вучыць нямецкую, у планах — французскую.

Дзмітрый з'яўляецца паліглотам еўрапейскай моладзі

ў Беларусі ў праекце Усход-няга партнёрства, распавядае аб адукацыйных і навуковых магчымасцях для яе ў нашай краіне. А яшчэ ён нацыянальны каардынатар маладзёжнай сеткі «роўнага навучання» Y-PEER у Беларусі. Гэта глабальная ініцыятыва ў навучанні па пытаннях сексуальнага выхавання і рэпрадуктыўнага здароўя моладзі, заснаваная на прынцыпе «роўны навучае роўнага». Y-PEER дзейнічае больш чым у 40 краінах свету, у Беларусі яна прадстаўленая 60 валанцёрамі. Трэнеры праходзяць у школах, ліцэях, універсітэтах.

На пытанне, як ён усё паспявае, Дзмітрый усміхаецца:

— Рацыяналізацыя часу, работа ў камандзе і давер. Не трэба ўсё браць на сябе. Дзяліцца абавязкамі з іншымі.

Кацярына АСМЫКОВІЧ.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.